

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: C. D.
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2023, č. j. OAM-52/LE-BA02-VL14-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu proti shora specifikovanému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.
- 2. Žalovaný neshledal, že by byl žalobce, který se hlásí ke kurdské národnosti, v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Podle žalovaného sám žalobce vyloučil možnost svého trestního stíhání či obvinění. Současně nebyla naplněna

ani obava z pronásledování z důvodu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvzení žalobce o útlaku Kurdů v Turecku jsou obecného rázu, měl-li jakékoliv problémy, mohl se obrátit na státní orgány. Ani údajné obtíže žalobce s místní policií není možné označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Turecké státní orgány nejeví o žalobce zájem a nic nenasvědčuje tomu, že by mělo dojít ke změně po jeho návratu do země původu. Žalobce ze země původu vycestoval legálně s oficiálním cestovním dokladem přes hraniční přechod na mezinárodním letišti, a to s vědomím tureckých státních orgánů. Ve vztahu k odmítání výkonu vojenské služby žalovaný konstatoval, že branná povinnost je základní státoobčanskou povinností a nelze ji označit za pronásledování. Zároveň z ničeho nevyplývá, že Turecko provádí vojenskou operaci proti Kurdům, naopak bojuje proti teroristickým organizacím. Dle žalovaného není z ničeho patrné, ani to sám žalobce netvrdí, že by byl rodinným příslušníkem azylanta, a proto nejsou dány důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Žalovaný posoudil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu, avšak neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Dále posoudil, zda žalobci hrozí vážná újma, ohrožení života nebo lidské důstojnosti v případě návratu do země původu, a uzavřel, že není naplněn ani důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému. Namítl, že žalovaný zcela opomněl zhodnotit současný vývoj politické situace v zemi jeho původu. Tato skutečnost by měla v případě návratu žalobce do Turecka negativní dopad na jeho osobu.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žaloba neobsahuje žádné konkrétní žalobní body, a tak nesplňuje základní náležitosti podle § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Obsahuje pouze obecná tvrzení, a to bez uvedení konkrétních skutkových a právních důvodů vztažených k případu žalobce. Žalobu podanou v této podobě nelze považovat za způsobilou k projednání a měla by být pro absenci žalobních bodů odmítnuta.
5. Eventuálně žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, žalobní námitky označil za nedůvodné. Setrval na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nedospěl k závěru, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí je správné a zákonné, vychází z řádně zjištěného stavu věci a má oporu v podkladových informacích zařazených ve správním spisu.
6. K jediné abstraktní žalobní námitce vznesené v podané žalobě žalovaný uvedl, že je natolik obecné povahy a zcela nekonkrétní k osobě a příběhu žalobce, že se k ní nelze pro její neurčitost kvalifikovaně vyjádřit.

IV. Dosavadní řízení před správními soudy

7. Krajský soud rozsudkem ze dne 1. 12. 2023, č. j. 43 Az 5/2023-38, zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že se žalovaný nedostatečným způsobem vypořádal s tvrzením žalobce, že byl povolán k výkonu služby v turecké armádě, kterou odmítá, neboť armáda bojuje převážně proti Kurdům. Soud vyslovil přesvědčení, že žalobcem uváděnou obavu z nástupu vojenské služby nelze mechanicky odmítnout tak, jak to učinil žalovaný, tedy obecným tvrzením, že povinnost vojenské služby je základní státoobčanskou povinností a dále že Turecko provádí vojenské operaci nikoli proti Kurdům, ale proti teroristickým organizacím *Partiya Karkerên Kurdistanê* (Kurdská strana pracujících, dále jen „PKK“) a *Yekîneyên Parastina Gel* (Lidové obranné jednotky, dále jen „YPG“). Soud poukázal na skutečnost, že žalobce je příslušníkem kurdského etnika a že vztahy mezi Tureckem a Kurdy jsou dlouhodobě přinejmenším napjaté. Povinností žalovaného tedy bylo obstarat si takové zprávy o zemi původu, které by mu umožnily řádně posoudit odůvodněnost obav žalobce z hrozby postihu za odmítnutí výkonu služby v turecké armádě se zohledněním jejího aktuálního působení v jihovýchodním Turecku a v severní Sýrii. Takové zprávy o zemi původu soud v předloženém spisovém materiálu postrádal.
8. Soud dále konstatoval, že je sice povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v duchu dispoziční zásady vyjádřené v § 75 odst. 2 s. ř. s., zároveň ale nemůže v řízení o přezkumu rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany odhlédnout od přímého účinku čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Podle uvedeného ustanovení procedurální směrnice je povinen provést úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci. Za této situace je částečně upozaděna role žalobních námitek (nikoli však úplně potlačena) a soud je povinen posoudit úplně (tedy bez ohledu na rozsah žalobních námitek) skutkovou a právní stránku věci.
9. Žalovaný podal proti uvedenému rozsudku krajského soudu kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) rozsudkem ze dne 22. 8. 2024, č. j. 9 Azs 280/2023-29. NSS zrušil rozsudek č. j. 43 Az 5/2023-38 a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Podle NSS krajský soud řádně neodůvodnil, proč se v rámci svého posouzení zabýval žalobní námitkou, kterou žalobce nevznesl, respektive nesprávně odůvodnil prolomení § 75 odst. 2 s. ř. s. povinností vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice. Uvedené ustanovení totiž umožňuje prolomit § 75 odst. 1, nikoliv odst. 2 s. ř. s. Prolomení § 75 odst. 2 s. ř. s. je možné při uplatnění zásady *non-refoulement*, krajský soud však nezkoumal naplnění podmínek pro uplatnění uvedené zásady. Krajský soud ani neposoudil, zda je odmítání výkonu vojenské služby důvodem pro udělení doplňkové ochrany v tom smyslu, že se jedná o hrozící vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. NSS uložil krajskému soudu, aby v dalším řízení posoudil, zda jsou dány podmínky pro prolomení § 75 odst. 2 s. ř. s. v souladu s uvedeným právním názorem.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud úvodem připomíná závěr, k němuž dospěl již ve svém rozsudku č. j. 43 Az 5/2023-38 a který výslovně potvrdil také NSS. Posuzovaná žaloba je sice stručná, žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v ní však je obsažen; žaloba je tak projednatelná a není namístě ji pro úplnou absenci žalobních bodů odmítnout. Krajský soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v rozsahu žalobních bodů,

jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s), zároveň ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O žalobě rozhodl bez jednání, neboť účastníci s tím souhlasili (ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.).

11. Žaloba **není důvodná.**

12. Krajský soud je při opětovném posouzení dané věci vázán výše shrnutým právním názorem vysloveným v rozsudku NSS č. j. 9 Azs 280/2023-29. V souladu s tímto právním názorem krajský soud konstatuje, že základní náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu jsou žalobní body. Jejich význam spočívá v tom, že prostřednictvím formulace žalobních bodů žalobce předurčuje rozsah soudního přezkumu napadených výroků rozhodnutí, neboť soud je žalobními body vázán (viz § 75 odst. 2 s. ř. s). Formulováním žalobních bodů žalobce naplňuje zásadu dispoziční. V rámci zachování zásady rovnosti účastníků (viz § 36 odst. 1 s. ř. s.) není soud oprávněn, a tudíž ani povinen namísto žalobce domýšlet a vyhledávat případné nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Jak vysvětlil rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58 (č. 835/2006 Sb. NSS), žalobce má „*povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (...) Ličení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých "obvyklých" nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem (...) Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“ V usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72, rozšířený senát NSS potvrdil, že se výše vymezené požadavky kladené na formulaci žalobního bodu vztahují i na žalobu proti rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany.*

13. Prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 2 s. ř. s. povinností vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice není možné. Krajský soud se tak nemůže s odkazem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice blíže zabývat skutečnostmi, které žalobce neuplatnil v žalobě, tedy ani otázkou, zda žalovaný dostatečně vypořádal tvrzení žalobce o odmítání výkonu vojenské služby.

14. Touto otázkou by se krajský soud případně musel *ex officio* zabývat s ohledem na zásadu *non-refoulement*, pokud by byly splněny podmínky k jejímu uplatnění v dané věci. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84 (č. 2288/2011 Sb. NSS), „*by soud nemohl přehlédnout (bez ohledu na obsah žaloby), pokud by byly dány důvody k ochraně žalobce před brozící vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádná další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo*

při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně“ (bod 23 cit. usnesení; obdobně viz např. také rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2021, č. j. 10 Azs 325/2020-28).

15. Podmínky pro uplatnění zásady *non-refoulement* v této věci však nejsou dány již jen z toho důvodu, že je zde další řízení, v němž by žalobci mohla být poskytnuta ochrana před případnou hrozcí vážnou újmu v zemi původu (konkrétně některé z řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v němž by bylo třeba zvážit, zda vycestování žalobce nebrání důvody dle § 179 tohoto zákona). Krajský soud z tohoto důvodu považoval za nadbytečné blíže posuzovat otázku, zda by v případě žalobce odmítání výkonu vojenské služby mohlo být důvodem pro udělení doplňkové ochrany v tom smyslu, že by se jednalo o hrozcí vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.
16. Krajský soud neshledal důvod k prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 2 s. ř. s. s ohledem na zásadu *non-refoulement* ani v případě další skutečností, které žalobce uváděl ve správním řízení, ale neuplatnil je v žalobě. Kromě již zmíněného tvrzení o odmítání výkonu vojenské služby žalobce ve správním řízení uváděl, že v zemi původu měl potíže kvůli jeho kurdkému původu, příklonu ke straně HDP a také kvůli tomu, že jeho příbuzní jsou členy organizace PKK. Konkrétně poukázal na problémy s policií, která dvakrát vstoupila k nim domů bez jakéhokoliv povolení k domovní prohlídce. Při druhé prohlídce na začátku roku 2021 žalobce a jeho otce odvedli na policejní stanici, kde je policisté napadli. Správnímu orgánu předložil také nahrávku dokládající loupež v žalobcově rodinném obchodě. Žádná z těchto tvrzených skutečností není takové povahy, že by se jí krajský soud musel blíže zabývat i z úřední povinnosti (vzhledem k výše citované judikatuře Nejvyššího správního soudu).
17. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný opomněl zhodnotit současný vývoj politické situace v zemi jeho původu. Tato skutečnost by měla v případě návratu žalobce do Turecka negativní dopad na jeho osobu. Krajský soud se bude zabývat pouze tímto žalobním bodem, s ohledem na jeho stručnost a obecnost nicméně posoudí napadené rozhodnutí v tomu odpovídajícím rozsahu.
18. Krajský soud konstatuje, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí řádně zabýval aktuální politickou situací v žalobcově zemi původu. Vycházel z informací zpracovaných odborem azylové a migrační politiky (OAMP) Ministerstva vnitra, konkrétně z informace *Turecko, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav červenec 2022*, ze dne 8. 7. 2022, a z informace *Turecko, Lidově demokratická strana (HDP)*, ze dne 15. 11. 2022. Dále vycházel z informace Ministerstva zahraničních věcí *Turečtí občané kurdkého původu* ze dne 30. 9. 2022.
19. Žalovaný na základě těchto zpráv posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany mimo jiné také z hlediska politické situace v Turecku. Podle žalovaného samotná kurdská národnost není v Turecku důvodem pronásledování či ohrožení základních lidských práv. Žalovaný se zaměřil také na působení politické strany HDP v Turecku. Konstatoval, že se jedná o fungující politickou stranu se zastoupením v tureckém parlamentu, která sice čelí určitým represím ze strany vládního režimu, její členové však nejsou systematicky stíháni. U řadového člena tedy není pravděpodobné, že by mu státní orgány věnovaly zvýšenou pozornost z důvodu jeho politického přesvědčení. Žalobce nadto při pohovoru uvedl, že pouze sympatizoval s politickou stranou HDP a že se účastnil agitačních akcí její

mládežnické sekce. Vyloučil však, že by byl členem této politické strany a výslovně odmítl, že by kvůli podpoře HDP měl konkrétní problémy s tureckými státními orgány.

20. Krajský soud považuje takové zhodnocení politické situace v Turecku za dostatečné a vycházející z relevantních podkladů. Žalobce byl s podklady seznámen a jejich případnou neaktuálnost ve správním řízení nenamítal. Ani v žalobě blíže nespecifikoval, v čem konkrétně by měla spočívat jejich zastaralost. Krajskému soudu není ani z veřejně dostupných zdrojů či z jeho úřední činnosti známo nic o tom, že by v době od zpracování podkladových informací (tj. od července až listopadu 2022) došlo v Turecku k takovému zhoršení politické situace, které by potenciálně mohlo mít dopad na posouzení žalobcova případu (a to ani ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, ani ke dni rozhodování soudu). Také ze současné rozhodovací praxe správních soudů plyne, že turečtí občané kurdské národnosti sice čelí určitým nesnázím, ty ale bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo vážné újmy podle § 14a odst. 2 tohoto zákona. Významné bývají typicky až obavy (např. z pronásledování) politicky aktivních Kurdů či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (viz např. usnesení NSS ze dne 18. 7. 2024, č. j. 5 Azs 103/2024-29, a v něm citovanou judikaturu).

VI. Závěr a náklady řízení

21. Soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad její rámec nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto výrokem I. žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. prosince 2024

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce